

راهنمای پرورش کرم ابریشم

Sericulture Manual

مهندس کیومرث ناظمی کسمائی

مهندس ولی اله قره جانلو

۱۳۹۴

ناشر برگزیدگی سال‌های ۷۹، ۸۵، ۸۷، ۸۹، ۹۰، ۹۲ و ۹۳

سرشناسه	ناظمی بکائی کسمائی، کیومرث، ۱۳۳۸ -
عنوان و نام پدیدآور	راهنمای پرورش کرم ابریشم
مشخصات نشر	رشت: دهسرا، ۱۳۹۴.
مشخصات قاهره	۹۶ ص.، مصور/بخشی رنگی، جدول.
شابک	۸-۳۷۶-۱۹۷-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	فیبای مختصر
یادداشت	این مدرک در آدرس http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است.
شناسه افزوده	قره جانلو، ولی اله، ۱۳۳۹ -
شماره کتابشناسی ملی	۳۷۷۰۷۹۳

- نام کتاب: راهنمای پرورش کرم ابریشم (Sericulture Manual)
- مولفین: مهندس کیومرث ناظمی بکائی کسمائی، مهندس ولی اله قره جانلو
- ناشر: انتشارات دهسرا (ناشر برگزیده سالهای ۸۵، ۸۷، ۸۹، ۹۰، ۹۲ و ۹۳)
- دفتر مرکزی: رشت، خ لاکانی، مجتمع کاسپین
- تلفن: ۰۱۳-۳۳۲۳۰۹۷۱-۵۵-۳۳۲۳۴ • تلفکس: ۰۱۳-۳۳۲۴۱۹۷۱
- شعبه ۲: رشت، خ لاکانی، ابتدای خیابان هفده شهریور
- تلفن: ۰۱۳-۳۳۲۶۰۰۵۵ • تلفکس: ۰۱۳-۳۳۲۳۱۹۷۹
- حروفچینی: کیومرث ناظمی بکائی کسمائی، ولی اله قره جانلو
- صفحه آرای: انتشارات دهسرا
- طرح جلد: مهندس کیومرث ناظمی بکائی کسمائی، مهندس ولی اله قره جانلو
- نوبت چاپ، تاریخ انتشار: چاپ اول، سال ۱۳۹۴
- شمارگان: ۱،۰۰۰ جلد
- تعداد صفحات، قطع: ۹۶ صفحه، وزیری
- لیتوگرافی، چاپ و صحافی: لیتوگرافی همراهان، چاپ توکل
- شماره استاندارد بین المللی کتاب: ۸-۳۷۶-۱۹۷-۹۶۴-۹۷۸
- قیمت در سراسر کشور: ۵،۵۰۰ تومان

www.DEHSARA.com

کلیدی حقوق قانونی و شرعی برای مؤلف و ناشر محفوظ می باشد و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی، حق تکثیر تمام یا قسمتی از این اثر را نداشته و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

فهرست

مقدمه	۱۱
فصل اول: تاریخچه پرورش کرم ابریشم	۱۳
۱-۱- تاریخچه پرورش کرم ابریشم در جهان	۱۴
۲-۱- تاریخچه پرورش کرم ابریشم در ایران	۱۵
فصل دوم: معرفی کرم ابریشم	۱۹
۱-۲- مشخصات ظاهری کرم ابریشم	۲۱
۱-۱-۲- سر	۲۱
۲-۱-۲- سینه	۲۲
۳-۱-۲- شکم	۲۲
۴-۱-۲- پوست	۲۲
۵-۱-۲- مجاری تنفسی	۲۳
۲-۲- مشخصات تخم کرم ابریشم	۲۳
۳-۲- ابریشم بدون توت	۲۷
فصل سوم: روش های ضد عفونی، کنترل و پیشگیری از بیماری ها	۲۹
۱-۳- محلول فرمالین ۲٪	۳۰
۲-۳- محلول کلر ۱٪	۳۱
۳-۳- پودر کلرو آهک	۳۱
فصل چهارم: پرورش کرم ابریشم	۳۳
۱-۴- تفرخ تخم نوغان	۳۴
۲-۴- روش تفریخ تخم نوغان	۳۵

۳۶	 ۴-۲-۱- حرارت
۳۶	 ۴-۲-۲- رطوبت
۳۷	 ۴-۲-۳- نور
۳۸	 ۴-۳- پرورش کرم جوان
۴۱	 ۴-۴- پرورش کرم بالغ
۴۳	 ۴-۵- تغذیه
۴۴	 ۴-۶- خواب کرم
۴۵	 ۴-۷- نظافت بستر
۴۶	 ۴-۷-۱- نظافت بستر کرم جوان
۴۶	 ۴-۷-۲- نظافت بستر کرم بالغ
۴۷	 ۴-۸- تنیدن پيله
۵۰	 ۴-۹- برداشت پيله و مراقبت‌های آن
۵۱	 ۴-۱۰- جداسازی پيله‌های ناجور
۵۱	 ۴-۱۱- کرک‌گیری پيله‌ها
۵۱	 ۴-۱۲- کیسه‌کردن پيله‌ها
۵۲	 ۴-۱۳- روش‌های خشک‌کردن پيله
۵۳	 فصل پنجم: بیماری‌ها و آفات کرم ابریشم
۵۴	 ۵-۱- بیماری‌های کرم ابریشم
۵۴	 ۵-۱-۱- موسکاردین
۵۵	 ۵-۱-۲- آسپرژیلوس
۵۶	 ۵-۱-۳- فلاشری
۵۶	 ۵-۱-۴- گراسری
۵۷	 ۵-۱-۵- پیرین

۵۸	۵-۲- آفات کرم ابریشم
۵۸	۵-۲-۱- مورچه ها
۵۹	۵-۲-۲- زنبورهای وحشی گوشت خوار
۶۱	فصل ششم: تهیه تخم نوغان
۶۲	۶-۱- برنامه ریزی و تدارک
۶۳	۶-۲- تهیه پيله
۶۳	۶-۳- بازرسی و انتخاب پيله برای تولید تخم نوغان
۶۵	۶-۴- برش پيله و جداسازی شفیره های نر و ماده
۶۶	۶-۵- نگهداری پيله تا مرحله تبدیل شدن به پروانه
۶۶	۶-۶- جمع آوری پروانه (پروانه گیری)
۶۷	۶-۷- جفت گیری و جداسازی
۶۸	۶-۸- تخم ریزی
۶۹	۶-۹- نگهداری تخم نوغان قبل از شستشو
۶۹	۶-۱۰- شستشو، ضد عفونی و خشک کردن تخم نوغان
۶۹	۶-۱۱- گرم شماری، جعبه زدن و نگهداری در سردخانه
۷۱	فصل هفتم: معرفی درخت توت و ایجاد توتستان
۷۲	۷-۱- اجزای درخت توت
۷۲	۷-۱-۱- ریشه
۷۲	۷-۱-۲- جوانه درخت توت
۷۳	۷-۱-۳- ساقه ها (شاخه ها و نرک ها)
۷۳	۷-۱-۴- برگ
۷۳	۷-۱-۵- گل، میوه و بذر درخت توت

۷۴	۲-۷- تأثیر عوامل محیطی بر رشد درخت توت
۷۴	۲-۷-۱- خاک
۷۵	۲-۷-۲- درجه حرارت
۷۵	۲-۷-۳- آب
۷۶	۲-۷-۴- هوا
۷۶	۲-۷-۵- نور
۷۷	۲-۷-۳- سیکل زندگی درخت توت
۷۷	۲-۷-۴- تکثیر درخت توت
۷۸	۲-۷-۵- مراحل تولید نهال با استفاده از روش قلمه زنی
۷۸	۲-۷-۱- آماده کردن زمین
۷۸	۲-۷-۲- تهیه قلمه
۷۹	۲-۷-۳- کاشت قلمه
۷۹	۲-۷-۴- داشت قلمه
۸۰	۲-۷-۶- ایجاد توتستان
۸۱	۲-۷-۷- داشت توتستان
۸۲	۲-۷-۱- آبیاری
۸۲	۲-۷-۲- کودپاشی
۸۳	۲-۷-۳- هرس
۸۴	۲-۷-۸- روش برداشت برگ
۸۴	۲-۷-۹- آفات و بیماری های درخت توت
۸۹	منابع

فهرست جداول

- جدول ۱-۴- ارتباط درجه حرارت محیط و زمان برداشت پیله ۵۰
- جدول ۲-۷- جدول استاندارد پرورش یک جعبه کرم جوان هیبرید در سن اول ۸۵
- جدول ۳-۷- جدول استاندارد پرورش یک جعبه کرم جوان هیبرید در سن دوم ۸۵
- جدول ۴-۷- جدول استاندارد پرورش یک جعبه کرم جوان هیبرید در سن سوم ۸۶
- جدول ۵-۷- جدول استاندارد پرورش یک جعبه کرم بالغ هیبرید در سن چهارم ۸۷
- جدول ۶-۷- جدول استاندارد پرورش یک جعبه کرم بالغ هیبرید در سن پنجم ۸۸

بررسی‌های صورت گرفته در سال‌های اخیر نشان داده است که، با وجود اینکه کشور ما دارای شرایط مطلوب و مساعد و امکانات لازم جهت پرورش کرم ابریشم می‌باشد ولیکن راندمان تولید نسبت به استانداردهای جهانی پایین بوده و به طور کلی ضایعات صنعت پرورش کرم ابریشم زیاد است. علت اصلی این امر را می‌توان عدم آشنایی کافی پرورش‌دهندگان به شرایط پرورش و به ویژه مسایل بهداشتی دانست.

اگر چه پرورش کرم ابریشم در سال‌های اخیر به دلیل واردات بی‌رویه ابریشم از کشورهای چین، افغانستان و برخی کشورهای تازه استقلال یافته صرفه اقتصادی خود را از دست داده است ولیکن قلمرو وسیع نوغانداری در کشور و قابلیت‌های بالقوه توسعه این صنعت لزوم برنامه ریزی مدون و هدفمند را در قالب برنامه‌های توسعه ملی ضروری می‌نماید.

مطالعه در زمینه ابریشم و روش پرورش کرم ابریشم بسیار دلنشین می‌باشد و در این زمینه کتاب‌های مختلفی توسط کارشناسان و متخصصین تهیه و تدوین شده است که هر یک به شکلی به این علم پرداخته و گوشه‌هایی از این علم را مورد بررسی قرار داده است. در این کتاب سعی شده است تا به شکلی عملی و کاربردی و با متنی ساده و روان جدیدترین نکات در خصوص پرورش کرم ابریشم بیان شود.

از اساتید، همکاران، دانشجویان و علاقمندان به پرورش کرم ابریشم خواهشمندیم تا با آرایه نظرات، پیشنهادات و انتقادات خود اینجانبان را جهت هر چه پربار نمودن این مجموعه در قدم‌های بعدی یاری نمایند.

در این جا برخود لازم می‌دانیم که از آقایان دکتر مختار مهاجر رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان گلستان مهندس فرزاد پورمضان مدیرعامل شرکت ابریشم ایران مهندس علی اصغر داداشپور رئیس مرکز توسعه نوغانداری کشور مهندس محمود پسرکلو مدیر جهاد کشاورزی مینودشت مهندس مجید فرزانه مهندس محمد صادق عزیزان،

مهندس محمدرضا راهی مهندس حجت اکبرزاده مهندس علی طرفه و خانم مهندس
الهام نوری کارشناسان مرکز نوغانداری کشور که در چاپ و نشر این کتاب اینجانبان را
یاری نموده‌اند تشکر و قدردانی نمائیم.

با تشکر:

مهندس کیومرث ناظمی کسمائی

مهندس ولی اله قره‌جانیلو

www.ketab.ir